

Правен бюлетин

Брой 63 / 16-31 юли 2018 г.

Акценти в броя:

Обнародвани нормативни актове

- *Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда*
- *Закон за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продуктите от нефтен произход*
- *Наредба № 37 от 16 юли 2018 г. за вътрешните експозиции на банките*
- *Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2007 г. за управлението и надзора върху ликвидността на банките*

Законопроекти

Съдебна практика

Анализ на броя

Обнародвани нормативни актове:

Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда

С промените се създава регистър на синдикалните организации и организациите на работодателите. Те придобиват качество на юридическо лице след вписването им. Вписванията се извършват при условията и по реда описан в Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

В новия регистър се вписват следните обстоятелства:

- видът и наименованието на организацията;
- седалището и адресът;
- уставът на организацията;
- органите, имената на членовете на управителния орган, имената и длъжностите на лицата, представляващи организацията;
- прекратяването на организацията;
- преобразуването;
- имената, съответно наименованието, както и адресът на ликвидаторите;
- заличаването на организацията.

С промените се потвърждава, че заварените до влизането в сила на този закон синдикални и работодателски организации запазват качеството си на юридическо лице, без да се вписват в регистъра.

Закон за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продуктите от нефтен произход

Със Законът се постига сигурност и предвидимост в търговията с нефт и продукти от нефтен произход и повишаване на енергийната сигурност на страната.

Изброяват се икономическите дейности, свързани с нефт и продуктите от нефтен произход. Лицата, които ги извършват, подлежат на регистрация по смисъла на закона.

Със Законът се регламентират още видовете обезпечения, които лицата, осъществяващи икономически дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, са длъжни да предоставят при подаване на заявление за регистрация. Публичния регистър, както и начините за прекратяване на регистрация и заличаване от него, също са уредени в закона.

Наредба № 37 от 16 юли 2018 г. за вътрешните експозиции на банките

В Наредбата е дадена подробна уредба на начина, по който банките трябва да изчисляват вътрешните експозиции. Предвижда се размерът на експозициите да се определя на база на тяхната брутна балансова стойност, съответно номинална стойност за

задбалансовите експозиции, без да се отчитат намаленията и корекциите в размера им, произтичащи от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Също така Наредбата регламентира отчетността и уведомятията, които банките трябва да представят на Българската народна банка (БНБ) във връзка с вътрешните експозиции на банките. Предвидено е банките да подават тримесечни отчети по образец, утвърден от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банков надзор“. Този образец ще се използва от банките и при изпращане на уведомятия за формиране на нови вътрешни експозиции.

Не на последно място в наредбата е застъпена и легалната дефиниция за „Брутна балансова стойност“ - счетоводната стойност на експозицията, преди да са приложени съответните корекции за специфичен кредитен риск.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2007 г. за управлението и надзора върху ликвидността на банките

Промените са продиктувани от пълното влизане в сила на изискванията за ликвидно покритие, съгласно Делегиран регламент от 2015 г. на Европейската комисия за допълнение на Регламент от 2013 г. на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискването за ликвидно покритие за кредитните институции. С Регламента отпада възможността за приложение на национални разпоредби в областта на ликвидната отчетност и се преминава към единни европейски образци.

С Наредбата отпада таблицата за падежната структура на активите, пасивите и задбалансовите позиции, която се заменя, считано от 1 март 2018 г., с падежна стълбичка, въведена с Регламент (ЕС) 2017/2114 на Европейската комисия за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 680/2014 за изпълнение на ЕС по отношение на образците и указанията. Отпадат и текстове, свързани с изискването за изчисление на коефициент за ликвидните активи и коефициент за ликвидност по падежни интервали, които се заместват от коефициенти за ликвидно покритие.

Други обнародвани нормативни актове:

Закон за изменение и допълнение на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Закон за ратифициране на Споразумението за възмездни консултантски услуги за подпомагане на Агенция „Пътна инфраструктура“ при въвеждането на Националната система за електронно събиране на пътни такси в България между Агенция „Пътна инфраструктура“ и Международната банка за възстановяване и развитие (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Закон за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания (ДВ, бр.60 от 20.7.2018 г.)

Закон за допълнение на Закона за лова и опазване на дивеча (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Закон за изменение и допълнение на Закона за марките и географските означения (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Постановление № 139 от 12 юли 2018 г. за изменение и допълнение на Наредбата за предоставяне на речни информационни услуги по вътрешните водни пътища на Република България, приета с Постановление № 329 на Министерския съвет от 2007 г (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Постановление № 140 от 12 юли 2018 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2018 г. за изплащане на стипендии и за еднократно финансово подпомагане по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни и общински училища през 2018 г., приета с Постановление № 17 на Министерския съвет от 2018 г. (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Постановление № 141 от 13 юли 2018 г. за закриване на Дома за медико-социални грижи за деца – Враца (ДВ, бр.60 от 20.7.2018 г.)

Постановление № 142 от 13 юли 2018 г. за одобряване на промени по бюджета на Министерството на икономиката за 2018 г. във връзка с увеличаване на капитала на търговско дружество (ДВ, бр.60 от 20.7.2018 г.)

Постановление № 143 от 13 юли 2018 г. за изменение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр.60 от 20.7.2018 г.)

Постановление № 144 от 16 юли 2018 г. за изменение и допълнение на нормативни актове (ДВ, бр.60 от 20.7.2018 г.)

Постановление № 145 от 18 юли 2018 г. за извършване на промени на утвърдените със Закона за държавния бюджет на Република България за 2018 г. максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2018 г. от Министерството на туризма (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Постановление № 146 от 18 юли 2018 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на културата за 2018 г. за изплащане на държавни парични награди за особени заслуги към

българската държава и нацията (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Постановление № 147 от 19 юли 2018 г. за приемане на Методика за определяне цената на услугата „Доставяне на вода за напояване“ (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Постановление № 148 от 19 юли 2018 г. за изменение и допълнение на Постановление № 129 на Министерския съвет от 2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет и от бюджетите на общините (ДВ, бр.61 от 27.7.2018 г.)

Постановление № 149 от 20 юли 2018 г. за изменение и допълнение на Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи, приет с Постановление № 83 на Министерския съвет от 2010 г. (ДВ, бр.61 от 27.7.2018 г.)

Постановление № 150 от 24 юли 2018 г. за приемане на Наредба за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации (ДВ, бр.62 от 31.7.2018 г.)

Постановление № 151 от 25 юли 2018 г. за приемане на Устройствен правилник на Селскостопанската академия (ДВ, бр.62 от 31.7.2018 г.)

Наредба № 3 от 4 юли 2018 г. за условията и реда за водене на Регистъра на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор“ и/или научната степен „доктор на науките“, на защитените дисертационни трудове и на хабилитираните лица в Република България (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Наредба за изменение на Наредба № 14 от 2005 г. за условията и реда за издаване на разрешителни за въвеждане на неместни или повторно въвеждане на местни дървесни, храстови и ловни видове в природата и отчитане мнението на обществеността в района на повторно въвеждане (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Наредба за изменение на Наредба № 21 от 2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-19 от 2008 г. за условията и реда за освобождаване на лица с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност или вид и степен на увреждане и лица или семейства, отглеждащи деца с трайни увреждания до 18-годишна възраст и до завършване на средно образование, но не по-късно от 20-годишна възраст, от винетни такси при ползване на републиканските пътища (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Наредба № 9 от 13 юли 2018 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Образна диагностика“ (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Наредба за отменяне на Наредба № 12 от 1995 г. за медицинско освидетелстване и изследване на кръводарителите и контрол на взетата кръв и кръвни съставки и на Наредба № 31 от 1995 г. за преливане на кръв и кръвни съставки (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2003 г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5 на министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието, храните и горите (ДВ, бр.61 от 27.7.2018 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (ДВ, бр.62 от 31.7.2018 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-7 от 2016 г. за определяне на ред, начин и формат за изпращане на данните от средствата за измерване и контрол по чл. 103а, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове (ДВ, бр.62 от 31.7.2018 г.)

Правилник за устройството и дейността на Националния център за информация и документация (ДВ, бр.59 от 17.7.2018 г.)

Правилник за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове (ДВ, бр.60 от 20.7.2018 г.)

Устройствен правилник на Патентното ведомство на Република България (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Правилник за изменение и допълнение на Правилника за организацията и дейността на Националния осигурителен институт (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Правилник за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ДВ, бр.62 от 31.7.2018 г.)

Решение за избиране на член на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Решение за създаване на Временна комисия за разглеждане на постъпили сигнали от граждани за обучението и изпитите на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Решение за приемане на Доклада за състоянието на отбраната и въоръжените сили на Република България през 2017 г. (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Решение за избор на управител на Националната здравноосигурителна каса (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Решение № 510 от 19 юли 2018 г. за определяне на спечелилия конкурса участник за концесионер на морски плаж „Св. св. Константин и Елена – юг“, община Варна, област Варна (ДВ, бр.61 от 24.7.2018 г.)

Решение за предприемане на действия за постигане на споразумение по Дело СОМР/В1/АТ.39849 – БЕХ Газ (ДВ, бр.61 от 31.7.2018 г.)

Решение във връзка с разискванията по питане от народния представител Корнелия Нинова към министър-председателя на Република България Бойко Борисов относно политиката на правителството по въпросите на миграцията в България и Европа (ДВ, бр.61 от 31.7.2018 г.)

Споразумение между правителството на Република България и правителството на Китайската народна република за сътрудничество в областта на науката и технологиите (ДВ, бр.60 от 20.7.2018 г.)

Инструкция № 1 от 12 юли 2018 г. за водене, поддържане и предоставяне на достъп до държавните регистри и до досиетата на обектите на индустриална собственост (ДВ, бр.61 от 27.7.2018 г.)

Законопроекти:

Проект за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни

С проекта едновременно в националното законодателство се въвеждат необходимите национални мерки за изпълнение на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27

април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните). Транспонира се Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ, L 119/89 от 4 май 2016 г.) (Директива (ЕС) 2016/680).

Общият регламент относно защитата на данните и Директива (ЕС) 2016/680 заедно съставляват новата правна рамка на ЕС в областта на защитата на личните данни. Тя установява общ режим за защитата на физическите лица във връзка с обработването на личните им данни и относно свободното движение на лични данни, както и специален режим за защитата на физическите лица по отношение на обработването на лични данни от правоприлагащите и правораздавателните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване.

Със законопроекта се унифицират разпоредбите за защита на личните данни на национално ниво и при международния обмен в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателно-правни въпроси. Така се осигурява по-високо ниво на защита на личните данни и улесняване на обмена на информация с компетентните органи на другите държави-членки на ЕС, което гарантира ефективното осъществяване на това сътрудничество.

В законопроекта биват разписани подробни дефиниции на основните понятия в областта на личните данни и принципите, свързани с тяхната обработка и защитата на правата субектите на личните данни. Правната уредба на трансграничния обмен на лични данни също е изчерпана, както на ниво ЕС, така и с трети страни или международни организации.

В законопроекта е предвидена законова делегация за изработване и приемане на съответната подзаконова нормативна база.

Съдебна практика

Решение № 13 27 юли 2018 г. по конституционно дело № 3/2018 г.

С решението КС обявява несъответствието на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие,

съставена на 11.05.2011 г. в град Истанбул, подписана от Република България на 21.04.2016 г. с Конституцията на Република България. Решението е прието с осем гласа.

Акцент на броя

GDPR вече се прилага за Европейското икономическо пространство

Общият регламент за защита на личните данни („GDPR“), който започна да се прилага в Европейския съюз на 25 май 2018 г., до скоро не беше част от законодателството на Европейското икономическо пространство („ЕИП“), респективно не се прилагаше по отношение на Норвегия, Исландия и Лихтенщайн.

След преминаване на съответната процедура и взетото решение на Съвместния комитет на ЕИП, считано от 20 юли 2018 г. GDPR вече се прилага и за ЕИП.

Новината е от значение за всички компании, които при извършване на своята дейност предават лични данни към страните от ЕИП. Предвид че Норвегия, Исландия и Лихтенщайн вече няма да се определят като „трети държави“ по смисъла на GDPR, предаването на лични данни към тях ще се извършва също толкова свободно, колкото и към държавите членки на Европейския съюз.

Анализ на броя

Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредба за работното време, почивките и отпуските

С измененията се усъвършенства уредбата за сумираното изчисляване на работното време. Промените целят преодоляване на констатирания при прилагането на Наредбата проблеми и гарантиране правата на работниците и служителите и на работодателите при сумирано изчисляване на работното време като се постига максимална степен на прецизност при отчитането на реално положения труд през отчетния период, което ще доведе до по-голяма справедливост при заплащането му.

Основните промени, са свързани със сумираното изчисляване на работното време както и отпуските поради бременност, отпуските за раждане и осиновяване, отпуските при смърт или тежко заболяване на родител.

В Постановлението се въвежда специална разпоредба, с която се определя, че когато работник или служител е ползвал отпуск за временна неработоспособност, за бременност, раждане или отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст през целия период или част от периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време, нормата за продължителността на работното му време се

преизчислява. Това става като от нормата, утвърдена при съставяне на поименния график, се извадят часовете, в които не е бил на работа, тъй като е ползвал съответния вид отпуск.

Редът и начинът за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения при сумирано изчисляване на работното време е уреден в Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване. Съгласно нея паричното обезщетение за временна неработоспособност, за бременност и раждане и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст при сумирано изчисляване на работното време и при работа на смени по часов график се изплаща за работните часове по личния график на осигурения, а ако няма такъв - по графика на съответното звено.

Измененията в Наредбата не променят по никакъв начин реда за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения, които се полагат на работника или служителя при ползване на изброените видове отпуски и не могат да доведат до оцетяване на неговите права.

Изменят се правилата относно сумираното изчисляване на работното време, свързани със:

- съставянето на поименните графици за работа;
- определянето на нормата за продължителност на работното време;
 - отчитането на извънреден труд пред Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“.

Отчитането на работното време се извършва по два основни начина:

1. подневно изчисляване на работното време – често срещано в практиката;
2. сумирано изчисляване на работното време съгласно Кодекса на труда;

Работодателят може да въведе сумирано отчитане (пресмятане) на работното време - седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от шест месеца. Максималната продължителност на работната смяна при сумирано изчисляване на работното време може да бъде максимум до 12 часа, като продължителността на работната седмица не може да надвишава 56 часа, а за работниците и служителите с намалено работно време (непълнолетни) - до един час над намаленото им работно време.

При сумирано изчисляване на работното време непрекъснатата седмична почивка не може да бъде по-малко от 36 часа. При промяна на смените при сумирано изчисляване на работното време непрекъснатата седмична почивка възможно е да бъде в размер по-малък от 36 часа, но не по-малък от 24 часа, в случаите когато действителната и

техническата организация на работата в предприятието налагат това.

Трябва да се има предвид, че начинът на отчитане на работното време се определя в Правилника за вътрешния трудов ред (ПВТР), който се издава и утвърждава от работодателя след провеждане на предварителни консултации с представителите на синдикалните организации в организацията/предприятието и с представителите на работниците и служителите.

Отговорност на работодателя при сумирано изчисляване на работното време е:

- едновременно с установяването на сумирано изчисляване на работното време да утвърди поименни графици за работа за периода, за който е установено сумираното изчисляване;
- да съхранява поименните графици най-малко 3 години след края на периода, за който е установено сумираното изчисляване на работното време;
- да запознава работниците или служителите с утвърдените поименни графици преди започване на работа по тях;

Работодателят може да измени утвърдените поименни графици през периода, за който е установено сумираното изчисляване:

- при промяна на числеността на работещите работници и служители;
- при промяна на други обстоятелства, при които те са утвърдени;

Предвижда се нормата за продължителност на работното време за периода, за който е установено сумирано изчисляване, да се определя в часове, като броят на работните дни по календар, включени в периода на отчитане, се умножи по дневната часова продължителност на работното време, определена в трудовия договор. Освен това е регламентирана възможност за работодателите да определят норма за продължителност на работното време до размера, но не повече от производението на броя на работните дни по календар, включени в периода на отчитане, и дневната часова продължителност на работното време по трудовия договор. По този начин се преодоляват затрудненията на предприятията, въвели сумирано изчисляване на работното време, когато се изготвят поименни графици при смени с продължителност различна от осем часа, и при които се полага нощен труд.

Нормата за продължителност на работното време се определя за целия период, за който е установено сумираното изчисляване.

Нормата за работно време при седмичното сумирано изчисляване на работното време има следните стойности:

- 40 часа - изчислена при работно време с максимална нормална продължителност през деня 8 часа (8 часа по 5 дни);
- 35 часа - изчислена при намалено работно време през деня 7 часа (7 часа по 5 дни);
- 30 часа - изчислена при намалено работно време 6 часа (6 часа по 5 дни).

Когато се полага нощен труд, сборът от работните часове по графика на работника или служителя се изчислява след превръщане на нощните часове в дневни за смените с 4 и повече от 4 часа нощен труд с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време. С други думи нощните часове преизчисляваме с Коефициентът = $8\text{ часа} / 7\text{ часа} = 1,143$ или $7\text{ часа} * 1,143 = 8\text{ часа}$ (8 часа / 7 часа - 1,143).

Превръщане на нощните часове в дневни не се извършва, когато за работното място е установено намалено работно време.

Отработените часове от работника или служителя, които в края на периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време, са повече от часовете, определени в графика, трябва да се отчитат от работодателя до 31 януари на следващата календарна година пред Инспекцията по труда.

С въведените промени относно преизчисляване на работното време се цели синхронизиране на трудово-правната уредба с подхода, възприет в областта на осигурителното право в чл. 34, ал. 1 от Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване. В тази връзка е предвидено, че когато работник или служител през целия или през част от периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време, е ползвал отпуск за временна неработоспособност, за бременност, раждане и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, нормата за продължителност на работното му време се преизчислява, като се изваждат съответните часове отпуск по утвърдения поименен график. По този начин се въвежда еднакъв подход в трудовото и осигурителното законодателство при отчитане на отпуска за временна неработоспособност, бременност, раждане и осиновяване и се постига в

максимална степен справедливост при заплащането в съответствие с реално положението на труда.

За контакти

адв. Ренета Петкова
Съдружник
rpetkova@deloittece.com

адв. Калоян Йорданов
Мениджър
KYordanov@deloittece.com

адв. Миглена Мичева
Мениджър
mmicheva@deloittece.com

адв. Павлин Стоянов
Мениджър
pstoyanoff@deloittece.com

**Адвокатско дружество
„Делойт Лигъл“**
бул. „Ал.Стамболийски“ 103
София Тауър (Мол София)
гр. София 1303
България
Телефон: + 359 (2) 8023 300
Факс: + 359 (2) 8023 350
www.deloitte.bg